

Musiikin kieli ja mieli

”Laulu, joka tulee sydäimestä, on laulu, joka saavuttaa sydämen”, sanotaan.

Kuorolaulu harrastuksena

Aloitin kuorolaulun alle kouluikäisenä, ja erilaisissa kokoonpanoissa se on kulkenut rakkaana harrastuksena elämän matkalla mukana. Muutamia irtiottotyryityksiä kuorolaulusta on tullut kokeiltua, mutta ne ovat jääneet väliaikaisiksi. En kyllä tiennyt mihin lähdin mukaan, kun muutama vuosi sitten pyrin Suomen Laulu -kuoroon. Pääsin tutustumaan orkesteriteoksiin, kuten säveltäjien Faurén ja Brahmsin requiemeihin sekä Mendelssohni Eliakseen. Suurten säveltäjien luomaan kulttuuriperintöön tutustuminen on avannut uusia näköaloja, joista on voinut löytää uutta, samaistua ja syventyä.

Äänialaltani olen alto. Jokaisella äänialalla on tehtävä kokonaisuudessa, usein melodiakulun kuljettaminen on säilytetty sopraanoille ja muut stemmat luovat harmonian. Niin sanotun väliäänän hah-

mottamista kokonaisuudessa pidetään sopraano- tai bassosystemmaa vaativampana. Bachin musiikissa on jokaiselle stemmalle sävelletty oma melodia- ja rytmikulku, josta muodostuu polyfonia. Tällainen moniääninen musiikki on ollut itselleni uutta ja innostavaa. Kuoron taiteellinen johtaja harjoituttaa kuoro-osuudet, mutta teokset johtaa vierailleva kapellimestari. Näillä muusikoilla on erilaisia tapoja toimia, joku olettaa, että tahtipuikosta on luettavissa kaikki ja joku hakee katsekontaktia, heittäytyy tulkintaan ja opastaa ilmeillään tulkintatapaa. Ihaillen olen seurannut johtamistyyliä, jossa johtaja katsoo, kysyy toteuttajalta, missä on tarve hengittää, taustoittaa teosta ja kannustaa uuteen yritykseen: ”Vielä kerran, juhlaotto!”.

Yhdessä tekemisen konkreettisuus ja elävään musiikkiin liittyvä ainutkertaisuus ovat olleet hienoja kokemuksia, jopa introvertille.

Suomen Laulu on eräs vanhimmista sekakuoroista Suomessa. Vuosi 2020 piti muistaa kuoron 120-vuotisjuhlavuotena, mutta kuluva vuosi tullaan muistamaan korona (COVID-19) pandemias-ta. Kuorolle perinteisen kiirastorstain J. S. Bachin Matteus-passion esitys Helsingin Johanneksen-kirkossa ei toteutunut tänä vuonna. Edellisen kerran kuoron historiassa näin on käynyt sotavuon-na 1944. Kuva: Jani Laukkanen.

Konserttiteoksissa kuorolaisten ja ammattimuusikoiden osuudet vuorottelevat. On tullut kuunneltua loistavia oopperalau-lajia, kuten tenori Topi Lehtipuuta, sopraa-no Hedvig Pauligia ja baritoni Jussi Vält-tistä. Yhdessä tekemisen konkreettisuus ja elävään musiikkiin liittyvä ainutkertai-suus ovat olleet hienoja kokemuksia, jopa introvertille. Harjoituksissa ja konsertissa useat kymmenet ihmiset keskittyvät ja to-teuttavat säveltäjän luomaa kokonaisuut-ta. Innostus ja paneutuminen yhteisen har-monisen kokonaisuuden toteuttamiseen on ollut koukuttavaa.

Matteus-passio puhuttelee

Laulajat ovat ainoita muusikoita, joilla on teksti. Suomen Laulun Matteus-passio esitetään alkuperäiskielellä ja konsertissa

yleisölle jaetaan teksti ja sen suomennos. Kun ensimmäistä kertaa olin Matteus-kuo-roharjoituksissa ja useat kuorolaiset lauloivat ilman nuotteja tuli tunne, että nämä-hän ovat kuin mummolassa käymässä, tä-mä musiikki on heille yhtä tuttua.

Matteus-passion alkukuorossa kutsu-taan ystäviä yhteen suremaan: "Kommt, ihr Töchter, helft mir klagen " ja kuvataan tilanne "katsokaa sulhasta ... nähkää karit-sa... nähkää kärsivällisyyttä... katsokaa... meidän syntimme... katsokaa häntä rak-kaudesta ja armosta kantamassa puista rist-iä, tulkkaa tyttäret, auttakaa minua valitta-maan". Ja lapsikuoron kirkkaat sopraanot laulavat: "...Kaikki synnit kannoit, muuten vaipuisimme epätoivoon. Armahda meitä, oi Jeesus!". Tänä vuonna koronapandemi-an takia tämä jäi sanomatta, syntyi tauko,

jonka kestoja emme tiedä.

Matteus-passiossa kuoro laulaa paitasi evankeliumitekstin joukkokohtauksia myös seurakunnan osuuksia. Yhden koraalisävelmän sanoittaja, 1600-luvun loppupuoliskolla elänyt Paul Grehardt, koki kriisin tyttärensä kuoleman jälkeen. Hän löysi psalmitekstin lohdutukseen ”Anna tiesi Herran haltuun, turvaa häneen. Hän pitää sinusta huolen.” (Ps. 37:5) koraalitekstissä se sai muodon: ”Befiehl du deine Wege und was dein Herze kränkt der allertreusten Pflege des, der den Himmel lenkt. Der Wolken, Luft und Winden gib Wege, Lauf und Bahn, der wird auch Wege finden, da dein Fuß gehen kann.” Lähes kolmetuntisessa Matteus-passiossa koraalin 12 säkeistöstä lauletaan vain ensimmäinen. Vaikka kuorolainen laulaisi innokkaasti kaikki säkeistöt, niin yleisön kannalta lienee hyvä, että säkeistöjen määrää on typistetty, joku raja sentään Johanneksen kirkon penkissä istumiselle!

Saksan kieli avautuu

Kuoroharjoituksissa käymme läpi tekstin ääntämistä ja koetamme tavoittaa saksan kielen aspiroituja konsonanteja ja löytää vokaaleille oikeita sijoituspaikkoja. Kuorossa on muutamia saksaa äidinkielenään puhuvia, joten konsultointi on helppoa. Hieman väljyyttä toteutukseen tuo saksan kielen monet murteet ja se että Saksin ja Thüringerin aluella, jossa Bach työskenteli, on aivan omintakeinen murre vokaalien diftongien suhteen. Kaupunkilegenda kertoo, että se on vähän kuin savon murre.

Bachin musiikista innostuminen on saanut aikaan sen, että vapaa-ajalla seurailen sveitsiläisen Bach Stiftung esityksiä ja teosesittelyjä yhdistyksen sivuilta (bachstiftung.ch). Esitysten korkea laatu, muusikoiden innostuneisuus ja musiikin kieli ovat

valloittaneet. Osa teosesittelyistä on onnekseni englanniksi. Informaatiotekniikka mahdollistaa esitysten seuraamisen kotoa. Tuorein johdatus Bachin nuoruuden teokseen ”Actus Tragicus” (BWV 106) on valitsevan koronapandemian takia kapellimestari Rudolf Lutzin yhden miehen improvisaatio. Akustisesti kontrasti muihin esityksiin, joissa kirkko on täynnä muusikoita ja yleisöä, on valtava, tässä äänityksessä kirkko kumisee tyhjiyttään. Suosittelen Bach Stiftung esityksiä lämpimästi kaikille barokkimusiikin ystäville tai musiikki-reviirinsä laajentamisesta kiinnostuneille.

Laulakaa!

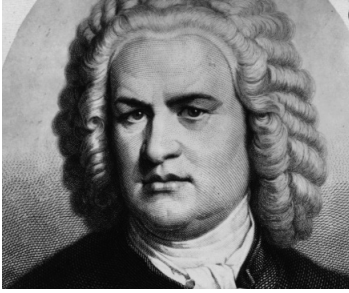
Koronaviruksen tarttumisvaaran takia Suomen Laulun toiminnassa on tauko. Kuoron sähköpostilistalla on lähetetty tsemppiviestejä: Laulakaa! Jotkut kuorolaisista ovat ottaneet digiloikan ja aloittaneet laulutunnit laulunopettajansa kanssa videoyhteyden avulla. Monien kuorolaisien mielessä on varmasti kysymys: Milloin pääsemme laulamaan yhdessä?

Hyvät Viesti-lehden lukijat, viihtykää mielimusiikkinne parissa. Sen tiedetään luovan hyvinvointia. Tulkaa konsertteihin, kun on sen aika. Valoisaa kevättä!

Terveisin

Tuulikki Vehko

• Valmistunut viime vuosituohannella sairaanhoitajaksi, selailee Viesti-lehteä, kun se postilaatikkoon kolahtaa, harrastaa kuorolaulua ja toimii asiantuntijatehtävissä sosiaali- ja terveydenhuollossa.

Johan Sebastian Bach 1685 – 1750

Koronakotoilua netissä

- Yle Areena: Väliylevyjä, Musiikkia poikkeustiloissa, Kare Eskola, julkaistu 23.3.2020 klo 10.20 (poistuu 23.3.2021)
- Virsikirja.fi
- Bach Stiftung esityksiä ja J.S. Bach teosesittelyjä saksaksi ja englanniksi (bachstiftung.ch)
- Raamattupodi 365 päivää (<https://anchor.fm/raamattupodi>)
- Raamattu netissä, suomen lisäksi monella eri kielellä. Näkymään voi valita useita eri käännöksiä ja kieliä (ruotsi, saksa, erilaisia englanninkielisiä versioita). <https://raamattu.uskonkirjat.net/daily.html>
- Raamattu englannin kielellä (<https://www.biblegateway.com/>) Useita eri versioita myös ääneen luettuna. Yhtenä lukijana on näyttelijä David Suchet, joka on esittänyt etsivä Poirot'ta 1980-luvun loppupuolelta lähtien televisioelokuvasarjassa.
- youtube.com kirjoita hakukenttään "LU-MO-elokuvat" evankeliumeista on toteutettu kansainvälisessä yhteistyössä filmit. Lisää tietoa Raamatunlukijain Liitto (rll.fi)

Topi Linjaman uutuuskirja, *Matkaopas Matteuspassioon* (Basam Books 2020) on erinomainen apu passion esittäjille ja kuulijoille. Se käy myös hiljentymis- ja elämäntaitoteoksesta, jossa pohditaan sellaista ihmisenä olemisen kysymyksiä kuin kärsimys, moraalit ja kuolema.

Suomen Laulu

on noin 80 hengen sekakuoro, jonka kotipaikkakunta on Helsinki.

Kuoron taiteellisena johtajana toimii Esko Kallio ja varajohtajana Hiski Wallenius.

Suomen Laulun yhteydessä toimii Suomen Laulun Kulttuurisäätiö, jossa tarjotaan mahdollisuutta yksityislaulunopetukseen.

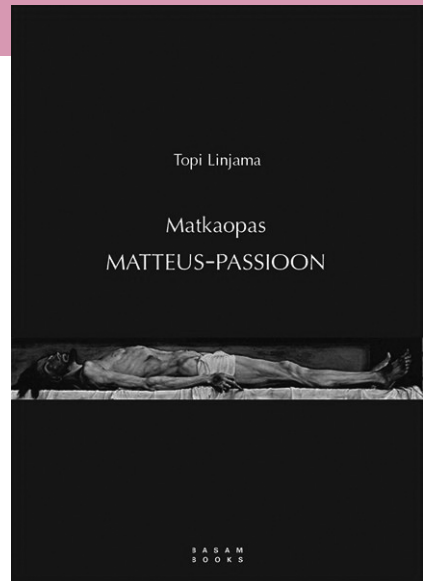
Suomen Laulun toiminnasta kerrotaan kuoron kotisivuilla (suomenlaulu.fi)

J. S. Bachin Matteus-passion alkukuoron äänityksen vuodelta 2017 voi kuunnella suoratoistovideopalvelusta ([youtube.com](https://www.youtube.com)) kirjoittamalla hakukenttään "Suomen Laulu Matteus"

Lähteet:

Scherer, Kurt: *Lieder, die zu Her zen gehen. Impulse für das dritte Lebensalter.* Johannis 2001.

J.S. Bach Matteus-passio tekstivihko (Suomen Laulu).

Florence Nightingale syntyi varakkaaseen englantilaiseen perheeseen 12.5.1820. Hänen syntymästään tulee tänä vuonna kuluneeksi 200 vuotta.

Florence Nightingalen merkityksellinen elämä

Kasvun vuodet ja valmistautumista tehtävään 1820 - 1854

Florence sai hyvän ja monipuolisen kasvatuksen. Hän oli lapsena ujo, mutta hyväsydäminen ja koki valtavaa auttamisen halua muita ihmisiä ja eläimiä kohtaan. Hän on todennut, että aavisti kutsumuksensa jo 6-vuotiaana, joka sitten 17-vuotiaana tuli todeksi, kun hän koki, että Jumala kutsui hänet palvelukseensa.

Perhe lähti kaksi vuotta kestäväälle Euroopan matkalle, kun Florence oli 17-vuotias. Em. matkan aikana Florence avautui kuorestaan, hänestä tuli rohkeampi ja kotiinpaluun jälkeen hän astui iloisena seurapiireihin, kuten ajan tapoihin kuului. Nuorta Florencea on kuvattu hoikaksi naiseksi, jolla on ilmeikkäät kasvot ja joka osasi keskustella henkevästi, mutta joka samalla oli levoton ja tyytymätön elämäänsä.

Ollessaan 24-vuotias Florence esitti vanhemmilleen pyynnön päästä harjoittele-

maan sairaanhoitoa sairaalaan, jonka ylilääkäri oli perhetuttu. Vanhemmat kuitenkin kauhistuivat ehdotusta, koska tuohon aikaan sairaita hoitavat naiset olivat pahamaaineisia. Vuodet kuluvat ja Florence oli tyytymätön tarkoitukseensa elämäänsä. Hän halusi tehdä jotain hyödyllistä eikä vain soittaa, piirtää tai harrastaa korukirjontaa. Hän halusi AUTTAA KÖYHIÄ JA HOITAA SAIRAITA.

Florence lähetettiin 27-vuotiaana tuttavaperheen mukana talveksi Roomaan. Hän perehtyi eri uskontoihin sekä vietti kaksi viikkoa luostarissa eristyksissä muista. Hän tapasi englantilaisen Sidney